

Březen

ský

zpravodaj



1255 - 2008 městyse Březno u Mladé Boleslavi

Informace z Úřadu městyse Březno

Současné dění v městyse

Vánoční zastavení

Historické okénko Března

Toulky minulostí naším krajem

Na úvod ...



Vážení občané,
dostává se vám do rukou již čtvrté číslo zpravodaje, poslední v letošním roce. Z mnoha prodaných výtisků můžeme potvrdit, že je o časopis velký zájem, což nejen podporuje naši činnost, ale doufáme, že zde budeme moci uveřejnit i vaše články nebo názory na nejrůznější blémy, či dění v obci. Čeká nás všechny vánoční shon a mnoho práce při zvelebování

našich příbytků. Týká se nás ale také zvelebování naší obecní komunity a dění kolem ní, protože to lidi k sobě sblížuje a tak mají k sobě všichni blíž. Proto se nebojte a napište také třeba článek s nějakým svým osobním poznatkem, nebo názorem a podělte se s ním s ostatními občany. Tento časopis funguje pro všechny! Takže pěkné počteníčko!

Vaše redakční rada

Veselé Vánoce

Vážení spoluobčané.

Bliží se konec roku 2008. Před námi je posledních několik málo dní a s nimi také ohlédnutí za tím, co se nám podařilo vybudovat či zvelebit. Myslím, že není potřeba sáhodlouze opakovat co se letos zdařilo a co ne, protože o všem jste byli v průběhu roku informováni prostřednictvím Březenského zpravodaje, který byl v letošním roce po delší době obnoven. Do těchto svátečních dnů letošních Vánoc Vám přejeme pohodu, klid, radost a šťastné chvíle prožité v kruhu svých nejbližších a v nadcházejícím roce 2009 pevné zdraví, štěstí, splnění všech snů a přání. To vše a mnoho dalších radostných chvílí v rodinném kruhu Vám přejí zaměstnanci úřadu městyse Března, rada, zastupitelstvo a spolupracující komise.





Rozvoj městyse

Počet obyvatel Března má stále vzrůstající tendenci. Důvodem je zcela určitě prosperující Škoda Auto a. s. a na ni závislé podniky, které vyrábějí a dodávají pro firmu potřebné díly na montáž vozů. V našem okrese je vysoká míra zaměstnanosti a možnost dobrých výdělků.

Dochází ke značnému přílivu pracovních sil, nejen z jiných okresů našeho státu, ale i z jiných zemí. Dalším důvodem je i současný zájem o bydlení v rodinných domech v klidnějších lokalitách mimo městskou zástavbu.

Tomuto přispívá i deregulace nájemného z bytů, která odstraní rozdíl finančních nákladů na bydlení v nájemném bytě, oproti bydlení v rodinných domech. Toto přináší pro obce určité problémy, které je velmi složité řešit, obzvláště z časového hlediska. Rozšíření infrastruktury, např. kanalizace, školství, sport a kultura se řeší, až když vznikne skutečná potřeba, což je již většinou pozdě. Toto řešit v předstihu je nereálné již vzhledem k financování. Např. kanalizace a ČOV pro městyse Březno a Židněves, projekčně připravovaná v roce 1998 – 2000, realizovaná v roce 2003 – 2004 s kapacitou 1100 obyvatel je již nepostačující. V současné době proběhla intenzifikace ČOV, první etapa spočívá v navýšení kapacity na 1350 obyvatel, což je již nutné pro zahájenou výstavbu. Ve druhé etapě se počítá s navýšením asi na 2000 obyvatel, což je reálný předpoklad nárůstu v dalších pěti letech. Rekapitulace – počet obyvatel připojených na kanalizaci při zahájení provozu v roce 2004 bylo 820 obyvatel, v současnosti je to 1050 obyvatel a v roce 2012 se vzhledem k připravované zástavbě bude blížit ke 2000 obyvatel. Všechna předcházející čísla jsou uváděna společně s obcí Židněves. Poměr obyvatel Března a Židněvse je přibližně 2:1.

Stavba kanalizace byla financována z 60 % dotací ze SFŽP a krajského FŽP. Provedená I. etapa intenzifikace ČOV byla financována také částečně z dotací z krajského FŽP. Pro městyse Březno je financování této akce, ale i obdobných, z vlastních zdrojů vzhledem k vysokým nákladům nemožné. Dotace ze státních zdrojů jsou dnes již nahrazovány zdroji z Evropské unie. Každý dotační titul má přesně stanovené podmínky, dle kterých

je možné jeho přijetí - zařazení do programu. Pokud nejsou podmínky splněny, není dotace přiznána. Pro nás, (stejná skutečnost se dotýká i jiných obcí), je značný problém evidence obyvatel „trvalý pobyt občana“. Díky nelogickým zákonům našeho zákonodárského orgánu – parlamentu, není povinností žádného občana přihlásit pobyt v obci, kde skutečně bydlí, ale může být přihlášen víceméně kdekoli. Příjem obce ze státního

rozpočtu je přepočten „sdílených daní“ na trvale přihlášeného občana v dané obci. V praxi to znamená, že obec, kde občan žije a není přihlášen k trvalému pobytu, nemá z tohoto občana žádný příjem. Naopak, kde je občan přihlášen a nežije tam, obec za něj má příjem do své pokladny. Příjem obce ze státního rozpočtu na jednoho trvale hlášeného občana k pobytu je 5769,00 Kč/rok. Tento údaj je skutečností rozpočtu roku 2007.

Vzhledem k narůstajícímu počtu obyvatel je nutné rozšířit kapacitu mateřské školy ze současných 40 na 60 žáků. Jedna z podmínek dotačního titulu je nárůst počtu obyvatel, pochopitelně trvale hlášených. Počet obyvatel obce, kteří mají o službu MŠ zájem je vyšší, než počet obyvatel zde hlášených k trvalému pobytu. Z platných zákonů vyplývá možná situace, že skutečný počet obyvatel žijících v obci se neshoduje s počtem obyvatel hlášených k trvalému pobytu. Toto některé obce zvyhodňuje a jiné znevýhodňuje. V některých případech dochází i k úmyslnému převodu trvalého pobytu za finanční úhradu. To se zatím našeho městyse nedotklo.

Úklid chodníků

Upozorňujeme na povinnost provádět zimní údržbu na chodnících u nemovitostí, které v zastavěném území obce hraničí se silnicí nebo s místní komunikací. Dojde-li na těchto částech chodníků ke škodě a bude-li prokázáno, že příčina je závada ve schůdnosti na tomto chodníku způsobená sněhem nebo náledím (viz zákon č. 13/1997 Sb. O pozemních komunikacích, v platném znění), odpovídají za vzniklou škodu právě vlastníci uvedených nemovitostí.

Úklid odpadu

A nyní něco z jiného soudku. V úvodu píše redakční rada o zvelebování svých příbytků. Plně s tím souhlasíme, ale v žádném případě to neznamena zvelebování na úkor městyse a ostatních občanů Března. Takto si někteří naši občané dokážou poradit se svým nepotřebným odpadem. Na bezohlednost několika málo občanů trpí celé Březno. Je to přeci naše vizitka! Udělejte si sami obrázek o tom, zda se Vám to líbí či ne. Pozdější úklid se projevuje i do ceny známek za popelnice a pytle TKO - naprosto zbytečně. městyse Březno



Zasedání zastupitelstva



Usnesení zastupitelstva městyse Březno ze dne 30. 7. 2008

- Schválení smlouvy o dotaci z fondu ŽP na rozšíření a intenzifikaci ČOV ve výši 1 500 000,00 Kč = schváleno
- Položení kabelového vedení nízkého napětí na pozemcích městyse par. č. 303/2, 303/12, 303/24, 303/29 a schválení smluv o věcném břemenu s ČEZ Distribuce = schváleno
- Pronájem místnosti ve zdravotním středisku pí. Průšové na rehabilitaci = schváleno
- Úprava rozpočtu roku 2008 – doplnění záměru na sedlovou střechu pavilonu II. stupně ZŠ a záměru rozšíření MŠ = schváleno
- Změna záměru zástavby v lokalitě Vinice. Odmítnutí spolupráce manželů Polívkových s městysem Březno na společném zainvestování inženýrských sítí, dle předem dohodnutých podmínek. Zainvestování provede městys Březno pouze u pozemků ve svém vlastnictví = schváleno

Usnesení zastupitelstva městyse Březno ze dne 8. 10. 2008

- Zadat územní plán městyse Března s vyloučením lokalit č. 4 a č. 9, doplnit rozšíření o lokalitu č. 5 = schváleno 10 hlasy
Protinávrh: p. Šolc – schválit zadání územního plánu včetně lokalit č. 4 a č. 9 = neschváleno (3 hlasy byly pro)
- Pronájem pozemku par. č. 316/5 v katastrálním území Dolánky p. F. Vondráčkovi. Nájemné 200,00 Kč/rok a údržba pozemku. Využití pozemku na pastviny = schváleno

- Vyměření pozemků na Vinici – 13 pozemků = schváleno
- Schválení rozpočtových změn - zvýšení příjmů i výdajů o 1 400 220,00 Kč = schváleno
- Podat žádost o dotaci na Program obnovy venkova na rok 2009. Záměr - přesun ordinace do přízemí, omítka věže, veřejné osvětlení, chodník Březno – Židněves = schváleno
- Schválení žádosti z Regionálního operačního programu na zvýšení kapacity MŠ Březno = schváleno

Usnesení zastupitelstva městyse Březno ze dne 19. 11. 2008

- Podání žádosti z Programu obnovy venkova za rok 2009 na rekonstrukci chodníků v Březně (chodník od sokolovny k zastávce a v Topolech) = schváleno
- Uzavření smlouvy o dotaci z Fondu životního prostředí Středočeského kraje na zateplení budov ZŠ ve výši 820 000,00 Kč = schváleno
- Uzavření smlouvy o poskytnutí podpory SFŽP ČR ve výši 172 731,00 Kč = schváleno
- Výměna oken a vchodových dveří na budově úřadu městyse Března - firma Svět oken - náklady cca. 120 000,00 Kč = schváleno
- Zástavba na Rasovně – plánovací smlouvu neschválit. Zastupitelstvo souhlasí se zástavbou v dané lokalitě v souladu se zpracovaným územním plánem a konceptem obchvatu Březno. Městys se nezavazuje k žádným finančním závazkům = schváleno

- Prodej pozemku v katastru Nová Telib – záměr prodeje učinit až po návrhu na zastavěné území v souladu s územním plánem obce Nová Telib, schváleným geometrickým plánem ze strany stavebního úřadu = schváleno
- Vytvoření školského obvodu základní a mateřské školy Březno pro obec Nová Telib = schváleno
- Zrušení usnesení zastupitelstva městyse Březno ze dne 4. 6. 2008 č.3/01/2008, 3/02/2008, 3/03/2008 upravující zástavbu v lokalitě „Na Viniči“. Důvodem nerealizace tohoto záměru je odstoupení účastníka p. Polívky. Je zpracován nový záměr zástavby, kde účastníkem bude pouze městys Březno = schváleno

Současné dění v městyši



Asi jste si někteří z Vás všimli, že naše mateřská škola dostala pěknou oranžovou fasádu, a tak svou novotou svítí do širokého okolí. Jak jsem již v minulém čísle zpravodaje psal, městys se chystá na zateplení budovy ZŠ II. stupně a MŠ. Na této akci se finančně podílí městys Březno spolu s poskytnutou dotací z Evropských fondů a ze SFŽP. Celková poskytnutá dotace tvoří 90% uznatelných nákladů. Zbýlých 10% uznatelných a veškeré neuznatelné náklady hradí městys. V minulém čísle zpravodaje jsem dost podrobně rozepsal, co tvoří uznatelné a neuznatelné náklady, proto se nebudu opakovat. Ještě v letošním roce se začalo se zateplením budovy MŠ. Jsou vyměněna dřevěná okna za plastová, je zateplen obvodový plášť



budovy izolační minerální vlnou a je zateplen i strop budovy nafoukanou izolační vatou.

V současné době je zpracován projekt na výstavbu nového pavilonu pro 20 dětí

předškolního věku. Nový pavilon vznikne částečnou rekonstrukcí, dnes plně nevyužívané školní jídelny a novou přístavbou navazující na tuto budovu. V tuto dobu se upřesňují podmínky pro výběrové řízení na stavbu. Pokud bude vše probíhat „hladce“, představa je taková, že by se mohlo se stavbou započít někdy na jaře. Jestli-že půjde vše podle plánu, v příštím roce by mohly první děti nastoupit i do nového pavilonu. V neposlední řadě se nám vzhledem ke krátké časové výzvě podařilo podat žádost o dotaci na Regionální operační program střední Čechy se zaměřením na rozvoj měst a obcí. Při této příležitosti bych tímto rád oslovil pí. B. Adamcovou a dovolil si vyslovit uznání a poděkování za obětavou práci při přípravě této žádosti, které věnovala i část svého volného času. Na tuto výzvu je u ROP evidováno celkem 198 podaných projektů, z toho 46 na oblast mateřských škol. Teď již nezbývá nic jiného než čekat, jak naši žádost posoudí výběrová komise a zda dostaneme, jak se říká, nějakou tu korunu k dobru. I kdyby tato dotace nedopadla dobře, přístavba MŠ se bude i tak realizovat a bude hrazena plně městysem Březno. Jen pro zajímavost celkové náklady na tuto přístavbu jsou 2 608 901,00 Kč.

Další významnou akcí, která je v současné době dokončena, je I. etapa rozšíření a intenzifikace čistírny odpadních

vod, na kapacitu asi 1350 obyvatel. Celá stavba proběhla plně za provozu. Jistě jste si nevšimli nějakého omezení ze strany uživatele. V současné době je ČOV ve zkušebním provozu. Stavbu provedla firma ENVIPUR. Na tuto akci nám přispěl dotací fond Životního prostředí Středočeského kraje částkou 1 500 000,00 Kč. První etapa intenzifikace stála 3 116 115,00 Kč. Druhá etapa rozšíření počítá s napojením asi 2100 obyvatel, ale ta již obnáší větší stavební úpravy. Měla by se realizovat až v dalších letech, kdy bude stávající kapacita ČOV docházet. To se bude

odvíjet od budoucího stavebního rozvoje městyse Března a obce Židněves.

A nyní pozvání na plesy pořádané společenskými a sportovními organizacemi Března a Židněvese.

- 10. 1. 2009 – myslivecký ples
- 31. 1. 2009 – ples SDH Březno
- 7. 2. 2009 – sportovní ples
- 14. 2. 2009 – baráčnický ples
- 14. 3. 2009 – ples SDH + SKF Židněves

Z. Valenta

Ohlédnutí za svátkem sv. Václava



Pochvalně můžeme tvrdit, že na kulturní a sportovní činnost v obci jsme docela jedničky! Za kulturu můžeme děkovat baráčníkům a sportovcům za dění nejen na hřišti. V sobotu 27. září proběhl v našem kostele den otevřených dveří k poctě našeho nejvyššího patrona sv. Václava. Akce k obdivu všech přítomných byla navštívena přímo neuvěřitelně. V úvodu, a to je pravda, nastaly trochu již očekávané zmatky s přípravou pěveckého sboru, ale vše se nakonec podařilo doorganizovat a jak se říká - zahladit. Děti z pěveckého sboru "Duha" byly sice trochu poděšeny ze stavu naší svatyně, ale nic neovládlo jejich výborný výkon a také byly patřičně odměněny.

Poté následovala "Křížová cesta" pod vedením Dr. Tomana, který působí jako externí varhaník v mladoboleslavském kostele, mimo jiné i jako vynikající dětský lékař ve své soukromé ordinaci. Jelikož pátrání po skutečné Křížové cestě v podobě souboru obrazů skončilo velmi špatně a našly se pouze rámy z těchto posvěcených maleb, bylo dohodnuto alespoň jejich promítání. Myslím, že to bylo vyhodnoceno kladně.

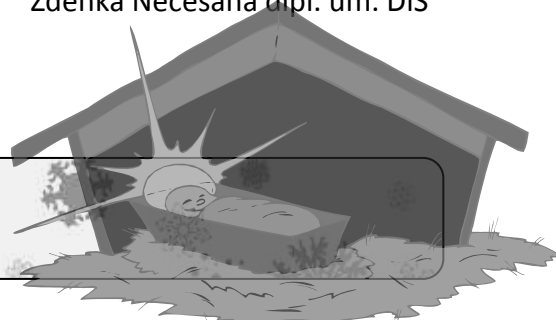
Mše sv. koncelebrovaná premonstrátem Královské kanonie, bratrem Timoteiem byla naprosto krásná a myslím, že kdo touto mší prošel, má podobný pocit. Po celých 35. letech je to skutečně "síla". Mnozí z Vás jistě vzpomenuli na dobu, kdy zde byly pokřtěny buď vaše děti, nebo zde byly vdavky vašich rodičů, či pohřby příbuzných a vše ve své nádheře. Mnozí z vás zde i ministrovali! Všichni máte nějaké zážitky spojené s tímto chrámem ať již prostřednictvím Vašich rodičů, nebo přímo Vámi. Myslím, že touto cestou náš "sv. Václav" nebude již nijak opomíjený a opravdu zde budeme moci začít nový, nejen kulturní život. Co se týče varhanního koncertu, nedokážu ho sama nijak vyhodnotit. Byl to v podstatě můj naplněný sen, dát znovu život tomuto nástroji a sama na něj zahrát. Myslím, že jsem se z toho silného zážitku ještě ani nevzpamatovala, tak mi to odpusťte. Kdo tam byl, zhodnotí sám.

Za toto krátké odpoledne byla vybrána neuvěřitelná částka 16 618 Kč!!! Tyto finance budou použity na střešní fond. O pracích probíhajících na střeše kostela Vás budu průběžně informovat. V současné chvíli probíhá výměna tzv. pozednic, které jsou díky

zatékání velmi narušené, zároveň probíhá i zpevnění štítu uvnitř, které s vazbou krovu zcela souvisí. To vše tedy provádí firma Durango z Liberce v celkové částce 920 tisíc korun. Samozřejmě byly do konce měsíce října odeslány další žádosti na fond Ministerstva kultury, která také dotuje 1. etapu oprav z fondu Obnovy kulturní památky. Kdo má zájem se podívat na průběh oprav, je domluveno s firmou se kdykoliv podívat nahoru, ale pozor na chatrné schodiště!! O dalším průběhu napíšu příště.

Co se týče plánovaných dalších akcí, tak si zapište do diáře, že dne 24. prosince se koná velká mše svatá od 21.00 hodiny tzv. "půlnoční", ale kvůli mně tedy dříve, protože plním ještě svojí varhanickou povinnost v Sobotce. Koncelebrovat bude nejspíš opět bratr Timotei, který velice rád přijede mezi nás. Všichni jste srdečně vítáni!

Zdenka Nečesaná dipl. um. DiS



Vánoce a betlem

Slavení křesťanských Vánoc se pojí se dnem Ježíšova narození, jímž je 25. prosinec. Tyto svátky se objevily v křesťanském světě až ve 4. století, přičemž podnět ke slavení Kristova narození přichází z nekřesťanského prostředí. Jejich počátky a spojitost s 25. prosincem sahají do antického Říma, kde na tento den připadla slavnost "neporaženého boha slunce". Ta byla pokřesťanštěna s poukazem na narození Krista - pravého slunce. Tím ale není zpochybněn historický základ vyprávění o Ježíšově narození, jak jej nacházíme v evangeliích podle Lukáše a Matouše. Ačko-



liv je Ježíš historickou osobou, přesné datum jeho narození nelze zjistit ani z nejstarších historických dokumentů. Vždyť od té doby uplynulo už více jak 2000 let. Můžeme ale zjistit to, že Vánoce se slavily v Římě už v roce 339, jako slavnost narození Krista,

který je "Slunce spravedlnosti" a "Světlem světa". Slavení Vánoc se tedy v církvi ujalo ve 4. století a následně pak rozšířilo po Evropě a na východ. Narození Bohočlověka a jeho liturgická oslava se stala článkem víry v roce 325. Na východě se nejprve slavily Vánoce až 6. ledna - ve svátek Zjevení Páně a ten ovlivnil i způsob slavení Kristova narození. Tento den křesťané slavili nejen Kristovo narození, ale i příchod mudrců z východu do Betléma a také jeho první zázrak na svatbě v Káni. Brzy se ale tyto události od sebe oddělily a tajemství narození se začalo slavit samostatně. Zpráva o narození se chápe jako "veliká radost pro všechny lid" - kterému je určena spása. Pastýři u Betléma tento všechny lid zastupují a potvrzují, že narozený Ježíš je Bohem slíbený Mesiáš. Křesťanské Vánoce tedy poukazují na tajemnou a nevyhovitelnou skutečnost života. To veliké, co nás obklopuje současně jako vzdálené a přece jako přemáhající blízké, je třeba chápat jako ochraňující blízkost a něžnou lásku, které je ochotna se ve všem vydat. Vánoce jsou svátky, které sblíží všechny lidi, proto jich užívejte v míru! Napsáno podle Nového zákona z Bible

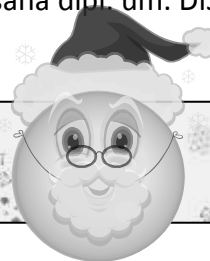
Zvyk stavět betlémy se dostal do českých zemí v 16. století. Velkou zásluhu na tom má františkánský řád a jezuité. Právě

žáci sv. Ignáce brzy pochopili význam figurativního umění pro vzdělávání nejširších mas prostých lidí, kteří často neuměli ani číst. Byli to oni, kdo v roce 1560 postavili první betlém v Praze v kostele sv. Klimenta. A tak zvyk stavět v kostelech betlémy se začal rozšiřovat i u nás. Ovšem jen do té doby, než osvičený panovník císař Josef II. prohlásil tento zvyk za nedůstojný a naivní a betlémy v kostelech zakázal. Ale lid se nevzdal tohoto oblíbeného umění. Betlémy se z kostelů začaly

stěhovat do domovů. V různých oblastech naší vlasti se vytvářely celé betlémařské tradice. A my dnes můžeme zejména na královéhradecku, v Orlických horách, Jeseníkách, Krkonoších, v Železném Brodě, v Třešti, Třebíči, Jindřichově Hradci, Příbrami, v Ústí nad Orlicí a jinde, obdivovat zručnost našich předků i současníků, kteří chápou stavění betlémů jako svůj koníček a vytvářejí skutečné skvosty.

Zdenka Nečesaná dipl. um. DiS

Ze školkového deníku



Mateřská škola „U tří sluníček“ se za své jméno nemusí stydět, opravdu dnes září žlutým kabátkem do celého březenského kraje a nejen ona, ale i děti, které v hojném počtu nastoupily do školkového balónu a chtějí se svými učitelkami obletět svět poznání, her a učení.

Hned v září se mohly dozvědět něco o svých nových kamarádech a o tom, jak to vypadá na podzim v zahrádce. V říjnu je čekal plný měsíc letu s drakem, co je učil o druzích stromů a jejich listech. Nakonec se jim předvedl na drakiádě pořádané v sobotu 25. 10. 2008 se spoustou her a soutěží o sladké odměny a diplomy. V dušičkovém týdnu jsme se převlékly za duchy, které jsme vysvobodily ze zakletí a prošly se slavnostním průvodem po městí. Možná jste nás zahlédly?!

V prosinci jsme odhalily tajemství lidského těla a našich pět smyslů. pomněly jsme ani na naše zdraví a jak o něj pečovat. A hádejte, kdo k nám čátkem prosince přišel na návštěvu? Mikuláš se svoji družinou, a sice do místní sokolovny,

kde jsme si pro něj, i pro rodiče a prarodiče připravily vystoupení plné ček, tance a smíchu. Spolu jsme tak smysluplně zahájily adventní čas a začaly se těšit na Vánoce.

Pro ty co se rozhodují kam své dítě umístit k předškolnímu vyučování tu máme ještě další lákadla, která pořádá naše školka. Plavání v Jičíně, karneval, vyhánění zimy, velikonoční zajičkování, čarodějné rejdní, dopravaček aneb dopravní výchova v praxi, zahradní slavnosti maminky k jejich květnovému svátku, oslavy Dnu dětí, spaní ve školce

a akademie pořádaná na počest předškoláčků s kterými se slavnostně rozloučíme.

To vše probíhá v rámci výchovně vzdělávacího plánu situovaného do ročních dob provázané výukou anglického jazyka. Vaše sluníčka.

Ředitelka MŠ Libuše Dlasková



Občanská a sociální komise

V sobotu 6. prosince proběhlo, již po čtvrté, v prostorách ZŠ další přivítání našich nejmenších občánků, narozených od začátku roku do konce října 2008. S rodiči a nejbližšími příbuznými bylo přivítáno celkem šest nově narozených človíčků. Jmenovitě jimi byli: Boboková Anežka, Koloc Lukáš, Chudobová Adriana, Vitmajer Vojtěch, Konopka Marek, Holbová Markéta. Přes nečekané problémy s el. proudem, které vyřešily děti svým vystoupením v doprovodu na klavír sl. Nečasné, byla celá krásná akce započata projevem našeho pana starosty a přivítáním miminek členkami občanské komise. Předány byly obálky s finančním darem městyse Března spolu s pamětní knihou dítěte a maminkám květiny. Hudební a recitační doprovod zajistila Základní škola, čímž také děkuji paní učitelce Pravé, Mokrejšové za kytarový doprovod a Rudolfové za stálou spolupráci a čas věnovaný dětem. Doufáme, že se obec bude rozrůstat stále stejně rychlým tempem a budeme se moci těšit na stále nové občánky.

Další zajímavou akcí byl pořádán komorní koncert v sokolovně 13. prosince, který byl vzpomínkou na slavného našeho rodáka, houslistu Josefa Vendelína Sokola. V rámci projektu "Domovem české hudby" již v Čechách proběhlo několik akcí podobného rázu, přednášek či koncertů. Myslím, že tento projekt naší lidem nejen hezké zážitky, ale i uvědomění si, že je nutné obhajovat tradici - "co Čech to muzikant". Je pravda, že dnešní doba přináší nová rčení, ale tradice by se měla zachovávat a zájem o hudbu a kulturu samotnou v první řadě. Umění, jako myšlenkový prvek rozvíjí mysl člověka a postoj k lidství. Mnoho lidí hudbu vnímá jako zvukovou kulisu, což je také pozi-

tivní. Měla by ale také proudit v krvi člověka, ať má či nemá pocit, zda má nějaký druh hudebního nadání nebo ne, v tom to přece-
ní. Jakýkoliv druh hudby patří k člověku, a proto mějme jí rádi. Každý si rád zazpívá a to bylo i mým hlavním cílem ve "Vzpomínkách" - Huga Dohnala. Bylo by jistě namístě neopomenout skladby tohoto jistě známějšího hudebníka, kterého znala celá generace březenských pamětníků, které Dohnal učil v místní škole nejen zpěvu. Celkovou akci, kdo tam byl a slyšel, ať zhodnotí každý sám, všichni mají právo na své vlastní hodnocení.

Dalšími plánovanými akcemi v Březně pořádané komisí pro občanské a sociální záležitosti budou, jak jsem již dříve psala, 24. 12. ve 21.00 hod. slavná první vánoční mše v kostele sv. Václava s lidovými koledami. Hned druhý den od 12.00 – 14.00 hod., po zvonění zvonem, bude v našem kostele sv. Václava možná prohlídka betlému, kde už budou také další opravené lavice. Za opravu můžeme poděkovat truhlářské firmě HASSO, která zajistila restaurování a další truhlářské práce.

V příštím roce 21. března 2009 v odpoledních hodinách, odstartuje od úřadu městyse

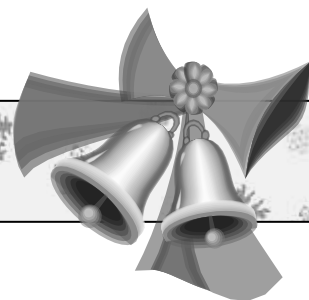
Březno maškarní masopustní průvod s kočárem a koňmi, doprovázeným

kapelou "Horká jehla" - moje označení, (bude ještě v dalším čísle upřesněno, takže tejte masky). A ještě na další velká akce, rou plánuji na léto. Tu ale zatím nebudu zrazovat, to bude překvapení a oznámím jej včas!

Za komisi, Z. Nečasaná



Historické okénko Března



Pokračování o prehistorickém období v našem kraji.

Březno v době historické - Markvartici. Ve 12. století se v Pojizeří objevuje rod Markvarticů (erbu Iva). Mezi purkrabími boleslavského hradu byl k roku 1184 jmenován Záviš, byl bratrem Heřmana z Ralska, z rodu Markvarticů. Také tento rod "seděl" na Březně, kde je připomínán Markvart. V pramenech se objevoval v letech 1197-1228. V roce 1220 se stal purkrabím v Děčíně. Hrad Stráž založil po roce 1268 nedaleko Mimoně (Vartenberk) jeho syn Beneš. Markvart byl příslušníkem jednoho z mnoha šlechtických rodů, které se v Čechách vytvořily na konci 12. století. Šlechta vznikla z členů družiny knížete, kteří od něj za svou službu - vojenskou či správní - získávali různé výsluhy, mimo jiné i zisk z propůjčených pozemků, které byly původně výhradním majetkem knížete. Postupně získali družiníci právo dědičné držby těchto propůjčených pozemků a různé další výsady. Na své půdě si začali budovat sídla a také se podle nich nazývat. Markvartici velice významným způsobem ovlivnili dění v celém Pojizeří, kde získali poměrně rozsáhlý pozemkový majetek. Jeho choť Hostilka byla známá jako zakladatelka johanitské komendy při chrámu sv. Víta na boleslavském Podolci. Roku 1255 tam založila špitál a johanitský klášter. Hostilka byla matkou Jaroslava z Hruštice, který se uvádí r. 1262 mezi předními na dvoře krále Přemysla Otakara a také byla matkou Havla z Března, který byl jedním z předních velmožů krále Václava I. a získal i úřad kastelána na boleslavském hradě. Markvart nebyl le-

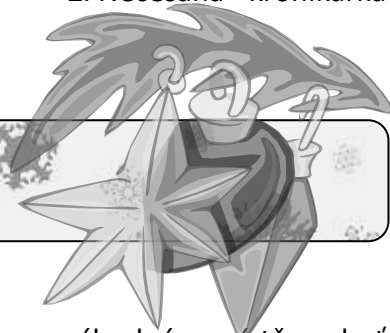
1177 a 1189 je doložen Heřman Markvartic, pravděpodobně Markvartův syn, který rovněž vykonával vysoké dvorské úřady. Jeho syn Beneš Heřmanic (doložen v letech 1197-1222) a již zmíněný Markvart (1197-1228) dali základ mohutnému rozrodu. Markvartova manželka Hostilka byla z neznámého rodu. Markvart II. je první Markvartic, jehož manželka je v listinách uváděna. Je však známé jen její křestní jméno. Důkaz její rodové příslušnosti můžeme hledat jen v osobních jménech jejích potomků. Tito mají jméno Jaroslav, které se u Markvarticů dříve neobjevovalo. Až nejstarší syn Hostilky byl takto pojmenován (Jaroslav z Hruštice). Jejich potomci byli: Jaroslav, Havel, Markvart a dcera Vojslava. Markvarta jeho synové nazývají jednou podle vesnice Hruštice, t. j. r. 1238, poblíž Turnova, jindy zase podle Března t. j. roku 1255. To, že Heřmanův syn Markvart užíval predikátu "z Března" ukazuje, že už na počátku 13. století drželi tehdy v Pojizeří své vlastní pozemkové majetky. Výsluhy v podobě půdy, získali členové dalších generací. Markvart Havel, jeden z nejbližších velmožů krále Václava I., získal rozsáhlý téměř pustý kraj na pomezí Čech a Lužice. Jeho bratr Beneš vlastnil Michalovice atd. Tedy od synů Markvarta z Března vzešly panské rody "z Lemberka, Zvířetic, Valdštejna a Vartenberka". S predikátem "z Března" se objevuje pouze ve zmíněném případě, nadto ještě dlouho po jeho smrti, což bylo způsobeno nejen skutečností, že Březno v té době bylo ještě pouhý dvorec, bylo tedy pouze jedním z jeho mnoha sídel. Havel z Lemberka, Jaroslav, Markvart a Vojslava, byli spřízněni s Zbislavem z Bračič, což byl otec Přibyslava z Křížanova, dědečka sv. Zdislavy. Kolébka zakladatelů hradu Lem-

berka, Jabloného, hruštické tvrze nad Turnovem, zámku Valdštejna, Hrubého Rohozce, ale i hradu Zvířetice. Havel byl tedy manželem blahoslavené svaté Zdislavy. Byl věrně oddaný králi Václavu I., když se na úředních listinách podepisuje "Havel z Jabloného". Podobně tak činí i jejich tři synové Havel, Jaroslav a Zdislav z Jabloného. Poslední dva byli straníci krále Václava II. Potomci Beneše, kastelána v Budyšíně a Markvarta z Března, seděli na Hrušticí a později v Turnově, postavili hrad Valdštejn, Stráž, Ralsko, Lemberk a Michalovice. Všechny tyto hrady byly již

postaveny ve 13. stol. nebo na poč. 14. stol. Markvartici vynikli v severních Čechách tak, jako v jižních končinách Vítkovici. Často se s nimi setkáváme v nejvyšších úřadech, v službách královském dvoře i ve vynikajících kněžských funkcích. Jejich statky se prostíraly po bývalém území Charvatského knížetství. Je také možné, že byly potomky knížat zaniklého Charvatska. V Březně jimi byla vystavěna tvrz a dvůr, nejspíš také dvůr v Telibi, což pravděpodobně sahá do 13. stol. Ale o tom až zase příště.

Z. Nečesaná - kronikářka

Toulky minulostí naším krajem



Volné pokračování na článek z minulého zpravodaje Hradiště a hrad knížete Boleslava.

O nejstarší podobě Boleslavi máme minimum zpráv, zprostředkovaných pouze archeologickými nálezy. Hradiště se rozkládalo po celé ploše dnešního Staroměstského náměstí a do svého obvodu zahrnovalo i část dnešního Nového Města. Od severu, kudy byla ostrožna nejprístupnější, bylo chráněno valem s opevněním, ostatní strany hradiště využívaly přirozené ochrany dané prudkým spádem terénu do údolí Jizery a Klenice, doplněné opevněním. Všechny stavby byly dřevěné, pouze v prostoru dnešního hradu je archeologicky doložena kamenná stavba. Původně rozsáhlá plocha, kterou hradiště zaujímal, se postupně zmenšila a na jižním, terénně nejlépe chráněném místě ostrožny vznikl raně středověký hrad. Zbylou část ostrožny, zvanou „Hrobie“, asi podle toho, že se zde nacházelo pohřebiště, které se podařilo archeologům objevit, zaujímal předhradí. Pod hradiskem, v prostoru dnešní městské části Podolec, vznikla, pokud neexistovala již dříve, osada, která tvořila hospodářské zázemí hradiště Boleslav. Řemeslnická a kupec-

ká osada ležela na výhodném místě, neboť tudy procházela dálková obchodní cesta směřující z Prahy na sever. První věrohodnou zprávu máme z roku 1130. Z té doby je i doloženo první odlišení jména hradu s užitím přívlastku – Boleslav je zván Novým Boleslavem, v latinské podobě „de Nouo Bolezlau“. Hradisko rozkládající se na místě historického jádra Mladé Boleslavi se stalo v 11. století centrem rozsáhlého správního celku, který zahrnoval oblast Pojizeří od dolního toku Jizery až po zemské hranice na severu. Již ve 12. století je nazýván Boleslavskem. Boleslav se stala článkem tzv. hradské soustavy, prvního správního systému země. Boleslavské hradiště zůstalo majetkem českých panovníků i po celé 13. století, kdy značná část Boleslavska přešla do majetku rodu Markvarticů, rodu, ze kterého vyšly další, již osamostatněné šlechtické rody, které po staletí spoluvytvářely historii nejen Boleslavska a Pojizeří, ale celé země. Ve 13. století už osídlení na Podolci nabylo městského charakteru. Konały se zde pravidelné týdenní trhy a trhová osada postupně získala některá právní a jákési správní zřízení. V roce 1255 zde byla

založena johanitská komenda při kostele sv. Víta. Krátce před tím asi dostal Markvartic Jaroslav z Hruštičce od panovníka úřad kaste-lána na Mladé Boleslavi a do svého přímého držení osadu Podolec. Boleslavský hrad ztra-til svůj význam jako správní centrum po vy-budování nedalekého královského hradu Bezděz, navíc byl i s podhradím buď za válek s Otou Braniborským, nebo v následujících odbojných revoltách šlechty zničen a vypá-len. Hrad zůstal pustý, tržní městečko bylo pozvolna obnoveno. Ještě v roce 1318 král Jan Lucemburský považoval pustý boleslav-ský hrad za svůj majetek, ale záhy poté se i tento poslední zbytek panovnického majet-ku na Boleslavsku dostal do rukou Markvarti-ců, respektive jejich odnože – pánů z Michalovi. Pro dějiny města byl rozhodující rok 1334, kdy Ješek z Michalovic vydal listinu, kterou přenesl dosavadní tržní osadu na Po-dolci na bezpečnější předhradí u zpustlého hradu. Městu „Luvenis Boleslaiua“ byla dána všechna práva, kterými se řídilo královské město Nymburk, kromě těch práv, která mohl dát pouze panovník. V zájmu feudální-ho pána bylo, aby na svém panství měl pro-sperující město, ze kterého by získával pravi-delný nemalý příjem. Mladoboleslavský hrad však sídlem panstva nebyl. Michalovici sídlili na nedalekém rodovém hradě Michalovicích.



Trojúhelníkovitý prostor bývalého hradiště určil jednoduchý půdorys no-vého města. Celou Boleslav tvořilo klí-novité náměstí a několik krátkých uliček. Na jižní, nejlépe chráněné straně ostrohu stál hrad, snad částeč-ně obnovený, oddělený od města příkopem a hradbou. Na opačném konci města stál kostel Matky Boží, mezi nímž a náměstím stála řada domů. Město se rozvíjelo pomalu, počet obyvatel nepřesaho-val několik stovek lidí. Naprostá většina sta-

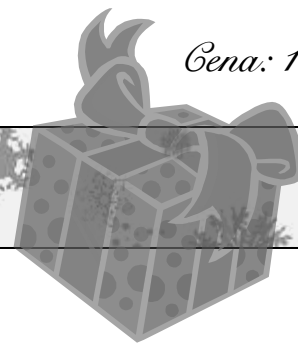
veb ve městě byla dřevěná a poddanské město Michaloviců se stále nemohlo vymanit z úrovně zemědělsko – řemeslnického města. Již na počátku husitských válek vypověděli Boleslavští poslušnost své vrchnosti, brány města otevřeli husitskému vojsku a Mladá Boleslav se stala součástí tábořského měst-ského svazu s právy svobodného města. Te-prve v roce 1436, dva roky po porážce husit-ských polních vojsk v bitvě u Lipan, vyřešili Boleslavští svůj vztah k vrchnosti. Petr z Michalovi vydal listinu, ve které slíbil „zášti a nechuti, které jsou mezi mnou, bratřími mými se strany jedné a obcí Mladého slava se strany druhé, nevzpomínati, které jsem s nimi řádně a křesťansky smířen“. Boleslavským byla přiznána náboženská da, směli svobodně vyznávat víru podobojí, navíc ve městě nesměli žít katolíci. Majetek katolíků, kteří za válek uprchli, propadl tu. Obyvatelé Boleslavi získali také právo volně se stěhovat. Do období své největší slávy vstupovala v polovině 15. století Mladá Boleslav jako zcela průměrné poddanské město. Vlastní město bylo obklopeno prsten-cem hradeb, za kterými se rozkládala před-městí – budoucí Nové Město, Podolec a Pták v údolí Jizery. Měšťané, kteří se zabývali ře-mesly, byli sdruženi v několika ceších podle příbuznosti svých řemesel. Pravidelné trhy přispívaly k pozvolnému hospodářskému rozvoji. Ten se projevil i na podobě městské zástavby. Dosavadní dřevěné domy byly stavovány za kamenné. Dodnes zůstal na Staroměstském náměstí zachován, i přes četné přestavby a přístavby, původní středověký způsob řazení domů. Úzké do-movní parcely byly zastavěny do hloubky, v přední části byl krám nebo živnost, v zadní části pak byly dílny a potřebné prostory pro domácí a polní hospodářství. Veškeré obyva-telstvo města, jehož počet sotva dosahoval dvou tisíců, bylo nekatolické a hlásilo se k ultrakvisickému vyznání.

Pokračování příště

Čerpáno z [www. stránek o Mladé Boleslavi](http://www.stranek.oMladéBoleslavi)

Z. Valenta

Zamyšlení.....



Říká se, že Vánoce jsou svátky dětské radosti. Dětem přirozeně dělají radost dárky. Někdy ale podlehneme představě, že platí jakási přímá úměra: čím více dávků, tím více radosti. Není tomu ale tak! Dárek není jen ona věc, která se dává a která má hodnotu vyjádřitelnou v penězích. Dárek je především osobní poselství, které říká "mám tě rád". A něco takového se vlastně ani penězi vyjádřit nedá. V dárku - pokud je myšlen upřímně a vskutku jako dárek - dáváme totiž sami sebe. A to je velká, slavná věc, kterou bychom měli o Vánocích zažít. A když se o Vánocích jeden druhému dáváme - měli bychom se dávat pěkně, mile, abych tak řekl v pěkném balení, tj. v pohodě a dobré náladě. Neměli bychom se tedy tím předvánočním shonem, uklízením, vařením a pečením dát zaskočit a utáhat. Vždyť ono na tom zase tak strašně moc nezáleží, jestli se zrovna něco nepovedlo podle našich představ, jestli jsme něco nestihli. Zkusme to letos. Je to cennější než umytá podlaha a husa v troubě. Je před námi příležitost dát dětem dárek nad dárky. Totiž jistotu, že máme rádi nejen je, ale že se máme navzájem rádi i my dospělí kolem dokola. A není vůbec od věci, když třeba při štědrovečerní večeři vyhradíme chvíli, kdy všichni společně vzpomínáme na ty, kdo nějak patří do okruhu naší lásky, přízně, sympatií, a když děti v tomto vzpomínání mají své významné slovo. Takovýto dárek citové jistoty v rodinném společenství se nikdy neztratí, nezkaží, nezestárne, nezapomene. Říká se také, že o Vánocích se otvírají lidská srdce. Ano, je

tomu tak - co to však znamená? Je to doba, kdy si dospělí vzájemně projevují více lásky, kdy ji více dávají najevo a nestydí se za ni. Je to také velká příležitost k odpuštění a k usmíření všude tam, kde došlo k nedorozumění a k hořkostem. Víme, že není prospěšné, když nad naším hněvem „zapadá slunce“. To platí sice obecně a každodenně, ale o Vánocích to má svůj zvláštní význam. Děti toho velice mnoho dostanou. Naskytá se tedy nebývalá příležitost, aby také mohly více dávat. Aby samy mohly zakoušet radost a uspokojení z toho, že mohou někoho obdarovat a působit radost. Je tu jedinečná příležitost učit děti, jak překonávat své osobní sobectví. Prostě udělat něco dobrého někomu druhému z vděčnosti za to, co jsme sami z lásky a bez zásluhy přijali. Je to příležitost učit děti překonávat nejen sobectví osobní, ale i sobectví rodinné, skupinové, národní - jakékoliv. Ani při všech těch vánočních starostech a radostech, při světle vánočních svíček a dětských očích, bychom neměli na něco zapomínat. O Vánocích slaví křesťané po celém světě narození Ježíše Krista. Tehdy před dvěma tisíci léty vstoupilo do lidských dějin něco zcela zvláštního, vzácného, jedinečného - jako výzva celému lidstvu. I naše letošní Vánoce by měly být něčím vzácným, zvláštním, byť se v našem životě opakují už kdoví po kolikáté.

Úryvek z knihy „Vánoce“

Z. Valenta